

Uničov

Kraj: Olomoucký

Správní obvod: Uničov

Nadmořská výška: 248 m n. m.

Počet obyvatel: 11 171

Adresa URL: www.unicov.cz

Okres: Olomouc

GPS souřadnice: 49.770916N, 17.121436E

První pís. zmínka: 1223 (798 let)

PSČ: 783 91

Historie obce Uničov

O dávném osídlení této oblasti svědčí četné archeologické nálezy, např. objev pravěké železářské huti u Želechovic. Uničov byl založen kolem roku 1213 moravským markrabětem Vladislavem Jindřichem, což v roce 1223 potvrdil jeho bratr a král Přemysl Otakar I.

Uničov má nejstarší městskou listinu na území Čech a Moravy. Privilegia města, jež přijalo tzv. právo magdeburské, dále rozšířil roku 1234 panovník o právo mílové, soudu, hrdelní, ale zejména právo horní. S Uničovem se počítalo jako se střediskem těžby rud a drahých kovů. Očekávání se však zcela nenaplnila. Ložiska rud nebyla dosti vydatná a pozornost panovníků se proto soustředila na výnosnější lokality - Jihlavu a Kutnou Horu.

Roku 1327 je zaznamenán rozvoj obchodu a řemesel, hlavně podle hmotného důkazu, tj. hradeb, jimiž se také zvýšila bezpečnost města i okolí. Uničov se stal důležitým obchodním a strategickým centrem při cestách z východu do Prahy. Uničovští kupci měli při tranzitu cizích kupců přes město možnost nakoupit od nich zboží. Jak Karel IV., tak markrabě Jošt usnadňovali uničovským měšťanům obchodování. Rozhodujícím činitelem ve městě byli němečtí kolonisté, kteří se do kraje dostali při první a druhé německé kolonizaci za Přemyslovců a Lucemburků. Správu města ovládali až do husitských válek.

Roku 1422 obsadil město litevský kníže Zikmund Korybutovič, "dožádaný král český", jehož husité zamýšleli učinit novým panovníkem. Korybut zlikvidoval dosud německou správu Uničova a ve farním kostele zavedl "velebnů svátost pod obojí způsobů". Město se počeštilo a na několik let se stalo jednou z významných bašt husitství na Moravě. Po vítězství Jiřího z Poděbrad byli Němci vyhnáni a jejich majetek byl zabaven. Jiří z Poděbrad město osobně navštívil ve dnech 31. března - 1. dubna 1469 a upevnil jeho českou správu. Dne 4. dubna odměnil měšťany za prokázanou věrnost a udělil městu velké privilegium, v němž stanovil, že Uničov navždy zůstane královským městem a majetek vyhnáných Němců připadne městu. Uničov zachoval věrnost i králi Vladislavu Jagellonskému, který uznal městu dosavadní práva a udělil mu i další. Roku 1479 odstoupil Vladislav Moravu společně se Slezskem a Lužicemi uherskému králi Matyáši Korvínovi. Matyáš přijal Uničov do poddanství 25. července 1479, přičemž městu velkoryse prominul jeho vzpurnou minulost, kdy proti němu bojovalo na straně Jiřího z Poděbrad, a dokonce mu potvrdil všechna předchozí privilegia.

Až do Bílé Hory prožívalo město období hospodářského rozkvětu a zachovalo si výhradně český ráz. Za účast na stavovském povstání bylo Uničovu roku 1622 odňato privilegium královského města a do svého vlastnictví jej jako léno od panovníka převzal rod Lichtenštejnů. Roku 1629 se měšťané proti trestu odvolali a požádali o nové prošetření. Královská kancelář záležitost prozkoumala a roku 1632

bylo město od rozsudku osvobozeno. V roce 1642 vtrhlo na Moravu švédské vojsko a po šestidenním odporu 18. června Uničov podlehl přesile. Další rána postihla Uničov 2. června 1643, kdy velký požár zničil většinu města i s předměstím. Švédové zůstali v Uničově až do konce války a odešli teprve roku 1650. Následky švédské okupace a požáru pociťovalo město ještě dlouhá léta. Někdejší sláva byla nenávratně pryč, obchod stagnoval a hospodářské potíže město řešilo rozprodáváním majetku. Nejvýznamnějším okamžikem v ospalém životě venkovského městečka se roku 1770 stalo setkání rakouského císaře Josefa II. s pruským králem Fridrichem II. Uničov byl v týdnu od 31. srpna do 7. září toho roku pomyslným centrem habsburské monarchie. V roce 1850 se uzavřela historie Uničova jako královského města. Změny vyvolané revolučním rokem 1848 znamenaly odnětí královských privilegií a další provincionalizaci. Hospodářský i politický význam Uničova v rámci monarchie se stal zcela nepatrným. Největší zlom v historii Uničova nastal po skončení druhé světové války. Německé obyvatelstvo bylo odsunuto, národnostní charakter města se proměnil. V roce 1948 začala výstavba gigantického strojírenského závodu, který potřeboval nové zaměstnance. Přibývalo obyvatel z okolních i vzdálenějších míst, rostla sídliště, školy, domy, Uničov se rozrůstal.

